

Årsmelding 2019

INNHold

1. Sammendrag
2. Hovedmålet er økt besøk – gjennom salg og markedsføring
3. Samarbeid som løfter
4. Utvikling av salgbare kvalitetsprodukter
5. Finansiering

Årets store høydepunkt var VikingVeka som trakk et stort antall publikum overalt i kanalen hvor de fire vikingskipene kom.

Sammendrag

Formålet med Telemarkskanalen regionalpark er å øke området attraktivitet som reisemål og bosted. Gjennom samarbeid med næringslivet, ulike prosjekter og aktiviteter skal det skapes vekst og utvikling i parken. De særegne ressursene knyttet til Telemarkskanalen og kanallandskapet må foredles på en bærekraftig måte. I april 2018 ble det vedtatt en revidert handlingsplan for perioden 2018 – 2022, hvor det overordnede målet og visjonen er:

Økt besøk og en visjon om at Telemarkskanalen skal være en av Norges ledende attraksjoner.

Nøkkeltall for 2019 (vist med endring fra 2018)

- Passasjerer på kanalbåter i rute: 21865 (19837 – 10% økning)
- Passasjerer på chartertur: 5552 (6007 – 8% nedgang, totalt har antall som har reist med kanalbåtene økt med 1528 passasjerer (oppgang på 6%).
- Slusing av fritidsbåter: I Skien var det 526 fritidsbåter inkl kano, (544 – 3% nedgang), mens i Ulefoss var det 251 fritidsbåter som ble sluset gjennom(234 -7% økning)
- Besøk på sluseanlegga: På våre elektroniske tellere på Lunde, Vrangfoss, Løveid og på Rui-stien på Dalen var det i 2019 totalt 93148 besøkende. Det er en oppgang på 6252 (7%) fra året før.

I strategisk handlingsplan for 2018-2022 er det pekt på fire satsningsområder. Disse er:

- Hvordan skal vi få flere til å komme - markedsføring og salg
- Samarbeid som løfter
- Utvikling av salgbare kvalitetsprodukter
- Finansering

Aktivitetene og prosjektene det har vært jobbet med i 2019 har alle til hensikt å nå et eller flere av disse målene, og disse vil gis en nærmere beskrivelse i årsmeldingen.

Det er sendt ut x nyhetsbrev til våre samarbeidspartnere i 2019 og Telemarkskanalen har bidratt med 6 Ukas historier gjennom Visit Telemark, samt 6 tilknyttede ukens historier fra nærliggende attraksjoner og tre digitale artikler om Telemarkskanalen.

I administrasjonen er det en mann ansatt i 80% stilling, en kvinne i 100% stilling, i tillegg kjøpes det inn tjenester som markedsansvarlig for Telemarkskanalen fra Telemarkskanalen booking AS tilsvarende 20 % stilling.

Telemarkskanalen regionalpark flyttet i juni 2018 til nye, moderne kontorlokaler på Ulefoss og har funnet seg godt til rette i de lokalene - midt i et spennende kompetansemiljø.

Telemarkskanalen FKF er lokalisert sammen med oss. Det samme er salgssjefen i Telemarkskanalen booking AS. I 2019 flyttet selskapet SAHO, med tre ansatte inn i samme lokaler og det foregår en utstrakt kompetansedeling mellom aktørene.

Arbeidsmiljøet er godt og sykefraværet er lavt. Virksomheten har ikke noen vesentlige påvirkninger fra det ytre miljøet.

Økonomien til regionalparken er god og forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Styret har en representant fra hver av eierne og styret har vært ledet av Tarjei Gjelstad. Det har vært 5 styremøter i 2019 hvor 35 saker har vært til behandling.

6.februar 2020

_____	_____	_____
Tarjei Gjelstad	Torhild Jensen	Steinar Arntzen
Styreleder	Nestleder	Styremedlem
_____	_____	_____
Tone Sofie Dale Solvang	Roger Heimdal	Signy Gjærum
Styremedlem	Styremedlem	Styremedlem
_____	_____	_____
Bjørn Tveito Lundefaret	Mette Haugholt	Pål Kleffelgård
Styremedlem	Styremedlem	Daglig leder

1. Hovedmålet er økt besøk gjennom salg og markedsføring

Årsmeldingen følger mål og innsatsområder i strategisk handlingsplan, sist revidert i april 2018. Hovedmålet om å øke besøket til regionalparken er videreført fra forrige strategiske handlingsplan.

Visjonen i handlingsplanen for perioden 2018 – 2022 er:

Telemarkskanalen skal være en av Norges 10 ledende attraksjoner. Det betyr å være blant attraksjonene som ofte blir trukket frem i profileringen av Norge som reisemål, er av interesse for media, er på «kåringlister», får mange kommentarer i sosiale medier etc. Dette på lik linje med attraksjoner som for eksempel Flåmsbanen, Holmenkollen, Prekestolen, Trollstigen.

Dette skal ha en forventet effekt på alle de tre leddene i formålet til regionalparken som er:

- Økt besøk øker områdets attraktivitet som reisemål.
- Økt besøk gir vekst og utvikling i næringslivet
- Økt besøk øker områdets attraktivitet som bosted.

Telemarkskanalen regionalpark har et lavt markedsføringsbudsjett sammenlignet med andre reisemål, og et sammensatt marked gjør at det er ressurskrevende å nå frem til nye målgrupper. I februar 2019 ble Telemarkskanalen booking AS opprettet. Selskapet er eiet av de to båtselskapene Skien Dalen Skipsselskap as og Telemarkskanalen skipsselskap as (hhv eier av MS Victoria og MS Henrik Ibsen). Arbeidsområder for selskapet er salg, booking og markedsføring.

Telemarkskanalen Booking AS er godt i gang og det har vært en økning på nær 10% for rutetrafikken på kanalbåtene sesongen 2019.

Veksten i internasjonale gjester fra 2018 har fortsatt i 2019, og er et satsningsområde for salgsselskapet. Det arbeides for å bruke markedsføringsmidlene smartere og man skal bli bedre på online bookbare produkter.

Bookingkontoret på Hjellebrygga var bemannet i høysesongen. Det er et høyt antall publikum som benytter seg av dette tilbudet.

Det er også et mål at en større andel av lokalbefolkningen skal bruke Telemarkskanalen, såkalt «kortreist kanaltur». Sammen med Skien kommune er det satset spesielt på Løveid slusepark. Det ble i 2019 laget en egen trykksak hvor produkter som Skotfosstien, historiefremstilling i Pakkhuset, Cafe og besøksgrård Slusemesteren, Gamle Union brug antikk, og slusene presenteres.

Telemarkskanalens venner har mottatt nær 1 million i gave fra DNBs gavesstiftelse, samt 200 000 fra stiftelsen Uni for tilbakeføring av boligen på Løveid. Planleggingen av dette arbeidet er gjort høsten 2019 og arbeidene vil starte våren 2020. Det er en forventning om at oppgraderingen av fasader og uteområder på Løveid vil gjøre det lettere å finne kvalifiserte og langsiktige drivere til restaurant og overnatting.

Suksessen for Soria Moria fortsetter. Soria Moria er den første av i alt seks kunstinntallasjoner i Vannvegens fortellinger. Ved siden av å være populær som badstue vekker Soria Moria oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt. Sommeren 2019 uttalte administrerende direktør av VisitNorway på God Morgen Norge at det var to attraksjoner man måtte få med seg i sommer; den ene av Soria Moria på Dalen!

Høsten 2019 fikk fotograf Dag Jenssen invitasjon til den anerkjente arkitekt biennalen i Venezia fra mai til november 2020 for å stille ut bildene av Soria Moria. Det ble også i 2019 gjort kjent at Soria Moria er nominert til anerkjente priser, som DOGA-prisen, med utdeling i 2020.

Vannvegens fortellinger har som mål å øke et steds attraksjon. Her har Soria Moria full måloppnåelse og er således også et bidrag til å nå hovedmålet i strategisk handlingsplan om økt besøk.

Arbeidet med kunstprosjekt nr. 2 i Vannvegens fortellinger har startet og foregår i samarbeid med Norsk Industrierbeidermuseum og Notodden kommune på Notodden. Kuratorteamet har falt ned på et vinnerprosjekt og det jobbes videre med finansiering etter at søknaden til kulturdepartementet ble avslått.

Soria Moria på Dalen – det første kunstprosjektet i Vannvegens fortellinger. Fotograf Dag Jenssen

Telemarkskanalen gikk i 2019 på lufta med nye nettsider og vi er ikke lenger et «underdomene» av Visittetelemark. Nettsidene har fått full oversettelse til engelsk, noe som er et ledd i den internasjonale strategien.

De nye sidene vil bidra til en mer målrettet markedsføring, både av den klassiske båtreisen men også av kombinasjonsproduktene våre. Det er opprettet nye faner som «Topp 10» under «Inspirasjon» både for barnefamilier, voksne, arrangementer, for historieinteresserte m.fl

De nye nettsidene har fått en god mottakelse, samtidig er det nødvendig å kontinuerlig jobbe med forbedringspunkter og oppdateringer.

2. Samarbeid som løfter

Regionalparken er etablert som en samarbeidsplattform mellom aktørene i parken.

Skal Telemarkskanalen fremstå som et produkt må aktørene i regionalparken i langt større grad samarbeide. I Strategisk handlingsplan er det satt mål om at:

1. Partnere av Telemarkskanalen skal ha et felles eierskap til utvikling av Telemarkskanalen.
2. Eierne av regionalparken skal bruke regionalparken til utvikling de ellers ikke ville fått gjort.
3. Destinasjonsselskapene og regionalparken skal ha en omforent tilnærming ovenfor reiselivsaktørene.
4. Innbyggere og frivillige organisasjoner skal finne gode arenaer for identitetsbygging knyttet til Telemarkskanalen.

Ressursgruppa, som består av administrative representanter fra eierne våre, har avholdt to samarbeidsmøter i 2019 hvor Strandsoneplanen i Sauherad var hovedtema på et av møtene. Det er Feste Landskap/Arkitektur, som i samarbeid med kommunen, har utviklet planen og Feste gjennomførte presentasjonen for Ressursgruppa.

Strandsoneplanen er et viktig virkemiddel knyttet til Regionalparkens formål om å øke området sin attraktivitet som reisemål og bosted, og få til vekst og utvikling i næringslivet gjennom å foredle de særpregede ressursene knyttet til Telemarkskanalen og kanallandskapet. Strandsoneplanen er også en videreføring av regionalparkens fokus på den europeiske landskapskonvensjonen. Deltakerne meldte om nyttig overføringsverdi fra arbeidet med Strandsoneplanen som de tok med seg tilbake til sine respektive kommuner.

Telemarkskanalen Regionalpark har tatt initiativet til å fjerne Tjønnaks fra Bråfjorden. Tjønnaks er en utfordring for fritidsbåter da den setter seg fast i båtpropellene og tetter dysene for kjøling. Prosjektet er ledet av SAHO og med finansiell støtte fra Øst-Telemark brukseierforening, Notodden og Sauherad kommuner og regionalparken. Tjønnaks ble fjernet fra båtleia i Bråfjorden i september 2019.

Telemarkskanalen regionalpark deler ut støtte til nye arrangementer langs Telemarkskanalen i inntil tre år. I 2019 vedtok ressursgruppa at følgende arrangementer skulle støttes:

Arrangement	Kommune	Arrangementsstøtte
VikingVeka	Telemark	Kr 20 000
Rui-spelet	Tokke	Kr 9 000
Kanalveka	Kviteseid	Kr 17 000
Lårdal Upp	Tokke	Kr 4 000
Verdensarvløpet	Notodden	Kr 20 000

Det er et uttalt mål at partnerne i regionalparken skal utvikle et felleskap knyttet til Telemarkskanalen hvor man kan la seg inspirere av hverandre. Som et ledd i dette arbeidet arrangerte Telemarkskanalen regionalpark en studietur til Chester i England september 2019. I alt deltok 19 personer på turen, og både privat næringsliv og offentlige aktører var godt representert.

En slik studietur er nyttig for samarbeid og kontakt på tvers av bransjer, og det å ha tid til å snakke sammen har en verdi i seg selv. I tillegg lot vi oss inspirere av måten frivillige blir benyttet i arbeidet med formidling langs kanaler i England og av den utstrakte bruk av «crowd-founding». Crowd-founding går ut på å be publikum, eventuelt bedrifter, om økonomisk støtte. Vi har besluttet å forsøke dette i 2020 knyttet opp mot konkrete prosjekter. Dette vil gjøres i et tett samarbeid med Telemarkskanalens venner.

3. Utvikling av salgbare kvalitetsprodukter

I strategisk handlingsplan er det et uttalt mål at produktene og produktpakkene skal tilpasses markedskonseptene og definerte målgrupper bedre for å bli mer salgbare.

Det skal bli enklere å forstå hvordan Telemarkskanalen kan oppleves for ulike målgrupper.

I planen er det pekt spesielt på tre markedskonsepter som skal videreutvikles. Disse er:

- a) Den klassiske kanalopplevelsen med rute- og fritidsbåter

- b) Aktiv i autentiske omgivelser
- c) Kulturopplevelser langs kanalen

Den klassiske kanalopplevelsen med rute- og fritidsbåter

Signaturproduktet i regionalparken er slusene og reisen på vannveien, og det er et mål at flere skal ta den klassiske kanalreisen, men også at flere fritidsbåter skal besøke kanalen. I 2019 ble de nye nettsidene lansert med oppdatert informasjon. At den klassiske kanalbåtreisene kan kombineres med aktiviteter og kulturopplevelser er vektlagt, det samme er informasjon til dem som velger å bruke fritidsbåt.

Aktiv i autentiske omgivelser

Telemarkskanalen Regionalpark har i 2019 hatt et utstakt samarbeid med frivillige lag og foreninger for å søke midler til å opprette leirplasser langs kanalen med padlere, vandrere og syklistene som målgruppe.

I desember fikk vi overrakt midler fra Gjensidigestiftelsen til to nye leirplasser i henholdsvis Nome og Tokke. Fra før av har vi fått midler til tilsvarende prosjekter i Kviteseid. En leirplass i denne sammenheng er en gapahuk, et sanitært anlegg, bål plass og tilrettelegging for hengekøyer der det er mulig.

Leirplassene i kanalen skal bli en del av Vestfold og Telemark padleled. Vestfold har kommet langt med over 90 turer tegnet inn i kart. Et felles produkt, med den samme arkitektoniske utforming og logo, vil være et viktig bidrag for å forene det nye fylket Vestfold og Telemark, samt trekke nye grupper til kanalen. Vestfold padleled eier tegningene som er utført av arkitektfirmaet Biotype og vi har fått tilgang til bruk av disse vederlagsfritt. Kviteseid kommune har påtatt seg kostnaden ved å få tegnet bygg for sanitære anlegg i samme utforming.

Leirplassene blir et viktig tilskudd for å nå målet om at flere skal være aktive langs kanalen, og det er en stor fordel for Telemarkskanalen å koble seg på det allerede populære og etablerte konseptet i Vestfold.

Kulturopplevelser langs kanalen

Ved opprettelsen av Telemarkskanalen regionalpark ble den europeiske landskapskonvensjonen lagt til grunn, fordi en så på landskapsforvaltning og skjøtsel som en svært viktig suksessfaktor over tid.

I strategisk handlingsplan er det pekt på utfordringen ved at kanallandskapet gror igjen. Det er svært viktig for reiseopplevelsen langs kanalen å gjøre noe med dette. I planen er det derfor et mål at Telemarkskanalen, i samarbeid med eierkommunene og landbruket, tilrettelegger for mer vegetasjonsrydding og flere beitedyr på utvalgte steder langs Telemarkskanalen.

Landskapsforvaltning og skjøtsel er et virkemiddel for å opprettholde naturlandskapet. I 2019 har Telemarkskanalen regionalpark gjennomført et beiteprosjektet med to geitebesetninger som har gått med GPS – klaver med nofence-teknologi – i stedet for vanlig inngjerding. .

Målet med dette prosjektet er å teste ut effekten og kostnadene ved bruk av denne teknologien på kulturlandskapspleie, og komme fram til langsiktige avtaler hvor både Telemarkskanalen og andre grunneiere finner det interessant å leie geiter til å drive kulturlandskapspleie. Erfaringene fra det første året er positive. Begge besetningene har

bestemt seg for å kjøpe flere GPS-klaver, og begge har fått henvendelser også fra andre aktører som er interessert i å leie geiter for kulturlandskapspleie. Prosjektet videreføres i 2020.

Før sesongen 2019 inngikk Telemarkskanalen regionalpark i et samarbeid med Naturvernforbundet og «Kystlotteriet» om å opprette premiering for allmennheten som plukker plast og annet søppel i naturen langs Telemarkskanalen. Prosjektet, som er et samarbeid med Midtre Telemark vannområde, går under det tilpassede navnet «Kanallotteriet». Det var mye jobb for å få infrastrukturen på plass, noe som gjorde at ordningen kom sent i gang i 2019. Det har også påvirket sluttresultatet med en forholdsvis lunken oppslutning om å plukke søppel. Det ble etablert 10 stasjoner for kanallotteriet i de seks kanalkommunene, hvor man kunne hente ut søppelsekker og lodd samt levere søppel etter at man hadde plukket. I samarbeid med Midtre Telemark vannområde ønsker vi å videreføre Kanallotteriet i 2020 for å teste potensialet gjennom en hel sesong.

Kombinasjonen natur- og kulturturisme er en ny satsning fra Innovasjon Norge som vi kan trekke fordel av.

Høydepunktet i 2019 var VikingVeka - «Vikingskip – frå fjord til fjell» som lot seg gjennomføre med en betydelig mengde egeninnsats fra egne ansatte i Telemarkskanalen regionalpark. I tillegg bidro Telemarkskanalen FKF med gratis slusing, tilrettelegging, kunnskap og ekstra mannskap da de fire skipene ankom slusene. Arrangementet fikk støtte av Fellesnemda (for sammenslåingen av Vestfold og Telemark) med kr 100 000,-

VikingVeka ga mye medieoppmerksomhet. NRK Vestfold og Telemark hadde daglige intervjuer med mannskapet på morgensendingen og hadde flere innslag i beste sendetid på TV. I tillegg kom en rekke artikler i lokalavisene både i Vestfold og i Telemark. Arrangementet ga en «vi-følelse», og all oppmerksomheten, også i sosiale medier, bidro til stolthet og til en felles identitetsbygging på tvers av de to fylkene. Vikinglagene fra Vestfold var overveldet over mottagelsen i kanalen og av publikum, mens vikinglaget fra Telemark har lært masse av

Vestfold som har kommet langt i sin vikingsatsning. *Det var «17-mai stemning over alt hvor vi kom»* har mannskapet uttalt.

Det enorme oppmøtet fra publikum viser at det er stor interesse for viking- og middelalderhistorie. Telemarkskanalen regionalpark har derfor i sin sluttrapport til Fellesnemda anbefalt det nye fylket Vestfold og Telemark å satse på Vikinghistorie som et felles produkt, og at Vikingveka videreføres i sin helhet fra 2021.

Finansering

Det har blitt stadig mindre midler tilgjengelig fra fylkeskommunens regionale utviklingsmidler og kampen om midlene blir stadig tøffere. I strategisk handlingsplan er det et mål om nasjonale tilskuddsmidler – i tillegg skal det hentes en betydelig andel midler utenfra, fra typen gavefond.

For mange av gavefondene er det et absolutt kriterie å kun gi støtte til frivillige lag og foreninger. Telemarkskanalen regionalpark har derfor i 2019 hatt et samarbeid med Lårdal Vel, Nome jeger og fisk og Kviteseid jeger og fisk. Et samarbeid som har utløst midler.

Støtten til Norske parker gjennom statsbudsjettet er videreført. Midlene skal blant annet brukes til å bygge merkevaren «Parks norway». Norske regionalparker har et meget spennende mangfold og hver for seg og til sammen svært gode opplevelsesprodukter. I Europa er parker et mye bedre kjent begrep og er anerkjente for god kvalitet og lokal

forankring. Vi jobber sammen med de andre regionalparkene i Norge med å utvikle Parks Norway som et tematisk reisemål for utenlandske gjester som vil besøke Norge. Telemarkskanalen regionalpark fikk i 2019 kr 190 000 fra Norske parker for å jobbe med dette.